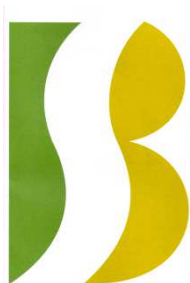

Informatiebulletin

Zomer 2019

Belangenvereniging **SPANKEREN**

VAN DE REDACTIE

De zomer is begonnen en dat zullen we weten ook. Mocht het te warm zijn om iets te doen, zoek een koel plekje op en lees dit nieuwe Informatiebulletin van de belangenvereniging.

We hebben weer genoten van de schitterende fietstocht op Hemelvaartsdag, uitgezet en georganiseerd door Marina en Gerard Wannet. Het Oranjefeest ligt bij iedereen nog vers in het geheugen. We kunnen nog even nagenieten van de foto's en het verslag.

Het wil niet echt rustig worden in Spankeren. Er is nog veel overlast en gevaarlijke situaties door de grote vrachtwagens die door de Dorpsstraat en aanpalende straten denderen waar ze soms niet meer voor of achteruit kunnen omdat ze te groot zijn. De mensen die wonen in de nabijheid van de hallen van Thomassen Transport ervaren het nodige lawaai op tijden waarop je dit niet verwacht.

Op 18 mei werd het calisthenics parkje langs het kanaal geopend. Voor degenen die wat meer in beweging willen komen is hierdoor een plek ontstaan in de vorm van rekken en stangen waar deze vorm van bewegen kan worden beoefend. Al dan niet met de nodige lessen. Er behalve een enkele uitzondering nog niet zo heel veel beweging waargenomen. Maar alle begin is lastig.

Over enkele weken beginnen de schoolvakanties. Vanaf september staan er reeds een aantal nieuwe activiteiten gepland.

Op 14 en 15 september zijn er de Open monumentendagen. De Stichting Dorpskerk Spankeren gaat in combinatie met de Oudheidkundige kring Rheden-Roosendaal ons plezierige en onplezierige historische gebeurtenissen laten ontdekken. Lees hierover alvast in dit bulletin.

Door de Spanso worden we uitgenodigd voor een nieuwe reeks afwisselende en uitdagende middagen . De start hiervan is op 26 september.

De voorzitter van de Oranjevereniging ligt in dit bulletin alvast een behoorlijke tip van de sluier op wat betreft de gebeurtenissen en programmering op 18 april 2020. Op 16 april is het 75 jaar geleden dat de gemeente Rheden werd bevrijd. Ongetwijfeld gaan we hier nog veel meer over horen maar zet alvast deze datum in de agenda.

De redactie wenst iedereen een mooie en zonnige zomer, waar u zich ook bevindt.

De Petruskerk

De laatste zaterdag van Augustus is de Petruskerk weer open. Met “de Wilsa” zijn we graag via een kerkelijke “knipoog” present.

Deze keer worden verschillende strips van ds. de Heer getoond (gemaakt door striptekenaar Margreet de Heer).

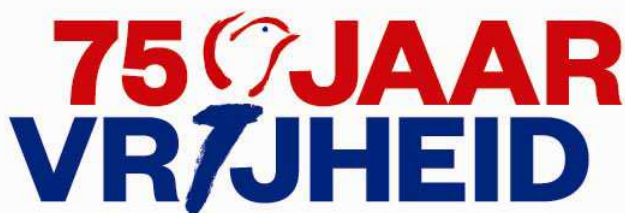
Wie kennis wil maken met deze strip-dominee én haar vreugde maar ook haar eigentijdse dilemma’s wil zien komt rustig buurten.

De Petruskerk is open van 10:00 uur – 16:00 uur. Bezoekers kunnen eventueel ook (nog) een kaarsje opsteken.

Ds. Quik-Verweij (meer info: 0575-567778)

<http://spankeren.protestantsekerk.net>

SPANKEREN

Zomaar enkele citaten uit het dagboek van meester Marius Koerselman:

“Zondagmorgen 15 april om 06.15 uur een hevige knal. De ophaalbrug aan de Rijksweg is de lucht in gegaan. Spankeren behoort nu tot niemandsland. De Duitsers zitten aan de Kanaalweg en vier Duitsers in de kelder van Huize Maja aan de Rijksweg 2. Engelse tanks zijn op de Gelderse Toren geweest, hebben daar rond het grasperk gereden en zijn weer naar Brummen teruggekeerd. Wat zou de nacht van zondag op maandag 16 april brengen? Zo dachten de Spankerenaren en Dierensen. Zouden we onder granaatvuur komen te liggen? Rustig afwachten op het ergste!!!

Maandag 16 april 1945. De Engelse en Canadese tanks rukten op tot de vernielde kanaalbrug op de Rijksstraatweg waar vrijwilligers reeds bezig waren een noodbrug te slaan. Langzaam liep de bevolking uit om de bevrijders luid te begroeten. Hier en daar werd aarzelend een rood wit blauwe vlag gehesen.” (bron: oorlog aan de Veluwezoom, Wencel Maresch)

Op 16 april 2020 is het 75 jaar geleden dat de gemeente Rheden werd bevrijd. We mogen natuurlijk onze vrijheid niet vergeten en de offers die dit gekost heeft. Er zijn steeds minder nog levende getuigen die het verhaal kunnen navertellen aan ons en de volgende generaties.

De gemeente Rheden heeft samen met de verschillende Oranjeverenigingen/stichtingen het initiatief genomen dit feit groots te vieren en wel op **zaterdag 18 april 2020**. De voorbereidingen zijn in volle gang. De rode draad in het geheel is “Keep Them Rolling”. Zij zullen met ongeveer 60 voertuigen ieder dorp van de gemeente Rheden aandoen, vergezeld van de Piper band de “Seaforth Highlanders” en de “Starlight Sisters” uit Ellecom.

De gemeente Rheden heeft ieder dorp gevraagd voor haar eigen inwoners een eigen programma te maken. Om dit mogelijk te maken heeft het bestuur van de Oranjevereniging Spankeren het initiatief genomen om de verschillende verenigingen/stichtingen bij elkaar te roepen voor overleg. Dit zijn: Spanso, Muziekvereniging Wilhelmina, Stichting Dorpskerk, Stichting De Kerkhorst, Toneelgroep Spankeren, Belangenvereniging Spankeren, de kerkelijke gemeente van de Petrus Kerk, Prinses Margrietschool, Supportersvereniging Wilhelmina Spankeren en de Oranjevereniging Spankeren. De organisatie wordt dus breed gedragen in het dorp Spankeren en al deze verenigingen hebben hun medewerking aan de organisatie van deze dag toegezegd.

Na twee bijeenkomsten is het voornemen om het volgende programma op het Kerkplantsoen bij de muziektent en de Petrus Kerk te realiseren.

Op zaterdag 18 april en zondag 19 april 2020 vindt er in onze kerk een tentoonstelling plaats over de bevrijding van Spankeren. Hier hebben verschillende mensen hun medewerking aan toegezegd. Om nog meer inhoud aan deze tentoonstelling te geven is aan de Prinses Margrietschool gevraagd een multimedia project op te zetten. Wij denken dat er nog drie of vier mensen in leven zijn die daadwerkelijk de bevrijding van Spankeren hebben meegemaakt. Scholieren uit de bovenbouw kunnen deze laatste getuigen interviewen. Daarnaast kunnen er kinderen van de school geïnterviewd worden wat voor hen bevrijding inhoudt. De leerlingen van de school zullen in een projectweek over de bevrijding de mogelijkheid krijgen om individueel of in groepen een tekening of een werkstuk te maken over de bevrijding. Deze zullen ook in de tentoonstelling worden meegenomen.

Ter herinnering aan het heuglijke feit dat wij al 75 jaar gevrijwaard zijn van oorlog, willen wij graag een boom planten. Maar niet zomaar een boom. De boom zou bijvoorbeeld die dag geplant kunnen worden door de oudste inwoner en jongste leerling van de school van Spankeren.

Aan de lantaarnpalen in Spankeren zijn beugels bevestigd waarin twee vlaggen kunnen worden opgehangen. Wij willen van deze mogelijkheid gebruik maken om aan de ene zijde de Nederlandse vlag en aan de andere zijde de vlag van de OVS op te hangen. De organisatie gaat ook flyeren om de bewoners te vragen die dag de vlag uit te hangen en zoveel mogelijk rood wit blauwe vlaggetjes in de tuinen.

Muziekvereniging Wilhelmina Spankeren zal musiceren bij binnenkomst van Keep Them Rolling. De Seaforth Highlanders zullen over de Dorpsweg de voertuigen muzikaal voorafgaan. Muziekvereniging Wilhelmina Spankeren zal de stoet muzikaal afsluiten. Tevens zal Muziekvereniging Wilhelmina Spankeren op de muziktent op het Kerkplantsoen een concert geven voor de Spankerense bevolking met als thema "Bevrijding". Halverwege de Dorpsweg zal een versierde triomfboog worden gerealiseerd. Bij de intocht zal ook de toneelgroep acte de préséance geven.

Er is veel geschreven over de bevrijding van Spankeren en Dieren. Het voornemen is een informatiebulletin op A5 formaat uit te geven voor de bewoners van Spankeren dat in het teken staat van de bevrijding van Spankeren.

De dag zal worden afgesloten met een bevrijdingsbal.

We willen niet vergeten en deze geschiedenis van Spankeren levend houden.
Met vriendelijke groet,

André Maalderink
Voorzitter Oranjevereniging Spankeren
namens alle deelnemende verenigingen van Spankeren

Spoorwachtershuis

Aan de Bockhorstweg ontbreekt aan de oneven zijde een huisnummer en wel nr. 5. Er was ooit een gebouw met dat huisnummer, maar dat werd kort na de oorlog gesloopt. Het gaat om een zogenaamd spoorwachtershuisje, dat ten zuiden van het spoor, dicht tegen de spoorbaan heeft gestaan. Een spoorwachtershuis was de dienstwoning van de spoorwachter. In heel Nederland waren ooit honderden van deze huizen, die eigendom waren van de Nederlandse Spoorwegen. Een spoorwachter was iemand die bij een spoorwegovergang ervoor zorgde dat de spoorbomen op tijd open- en dicht gingen. Omdat in Nederland tot 1958 de treinen werden getrokken door stoomlocomotieven, was er tot dan geen elektriciteit langs de spoorbaan. Het bedienen van spoorbomen gebeurde in die periode dan ook met de hand. Op de Bockhorstweg waren geen spoorbomen en waarschuwde de spoorwachter of zijn vrouw het verkeer voor de aantocht van een trein door met een vlag te zwaaien.

Aan beide zijden van de spoorwegovergang op de Bockhorstweg zijn op ongeveer 25 m van de overgang vandaan nog twee uitstekende zandlichamen of uitstulpingen in de spoordijk te zien. Deze markeren de plaatsen waar vroeger tot 1925 wachtlokaaltjes hebben gestaan. Het was geen echt station, maar op verzoek konden de treinen er stoppen. Dat heeft geduurd tot 1921.

Bijgaande afbeelding is een foto uit de nalatenschap van mevr. Ina Bruntink-Zonnenberg, (1914 - 2005.), die haar hele leven op Bockhorstweg nr.6 heeft gewoond. Op de foto is een groep mensen te zien staande vóór het spoorwachtershuis Bockhorstweg nr.5. De aanleiding was de bruiloft in 1920 van het echtpaar Van Boven, de bewoners van het spoorwachtershuis. Het meisje uiterst rechts achter is de zesjarige Ina Zonnenberg. Ongeveer in het midden van de groep staat het bruidspaar Van Boven.

STICHTING DORPSKERK SPANKEREN

Open Monumentendag 2019 - zaterdag 14 en zondag 15 september 2019

Het thema van de Open Monumentendag, **'Plekken van plezier'**, zal dit jaar in Spankeren vorm worden gegeven door een PowerPoint presentatie en een filmpje in de Petruskerk. In de presentatie worden plaatsen en activiteiten van plezier en vermaak getoond. In het filmpje is het functioneren van de speeltuin bij 'De Luchte' in de vijftiger en zestiger jaren van de vorige eeuw te zien. Tijdens de openstellingsdagen wordt de presentatie regelmatig herhaald.

De Open Monumentendagen worden gecombineerd met twee activiteiten van de Oudheidkundige Kring Rheden - Rozendaal. De Kring bestaat in 2019 vijftenzestig jaar. Om dat te vieren worden in alle dorpen van Rheden en Rozendaal cultuurhistorische weekenden georganiseerd. In Spankeren is gekozen voor een expositie over de gebeurtenissen in het dorp tijdens de Tachtigjarige Oorlog. Tot driemaal toe trokken Spaanse troepen plunderend door Spankeren. In februari 1624 kwamen de troepen uit de Achterhoek op weg naar de Veluwe. Zij trokken de IJssel over onder andere bij de Schans in Leuvenheim, dicht bij de 'Gelderse Toren'. Vervolgens hebben zij in Spankeren verschrikkelijk huisgehouden.

Naast plunderingen vonden mishandelingen en moordpartijen plaats. Zo werd de eigenaar van de 'Gelderse Toren', jonker Herman van Delen, naakt de uiterwaarden ingejaagd. Door de kou van dat moment heeft hij het niet overleefd. Tenslotte hebben de Spanjaarden vrijwel het hele dorp platgebrand.

Van deze gebeurtenissen is veel bekend gebleven, omdat de Zutphense predikant Willem Baudartius het destijds uitgebreid heeft beschreven. Mede daardoor is het mogelijk om over deze gebeurtenis een tentoonstelling in te richten.

De tweede activiteit van de Oudheidkundige Kring is de historische wandeling, die traditiegetrouw beurtelings plaatsvindt in alle dorpen van Rheden en Rozendaal.

In Spankeren wordt ditmaal gewandeld op het kerkhof bij de Petruskerk. Er wordt een achttal graven geselecteerd met een bijzondere achtergrond. Daar zal bij die graven uitgebreid over worden verteld. Deze rondleiding wordt maar éénmaal gehouden en begint op zondagmiddag 15 september om 13.00 uur.

Heel bijzonder is dat voor deze gelegenheid de grafkelder van de 'Gelderse Toren' in de kerk zal worden geopend.

Open: zaterdag van 10.00 – 17.00 uur en zondag van 12.00 – 17.00 uur.

www.stichtingdorpskerkspankeren.nl

Agenda

JULI

20 juli Ophalen oud papier en inzameling Chemisch afval Kerkplantsoen

AUGUSTUS

17 augustus Inzameling Chemisch afval Kerkplantsoen

31 augustus Ophalen oud papier

31 augustus WILSPA

31 augustus Opening Petruskerk van 10.00 – 16.00 uur

SEPTEMBER

7 september Darten Dorpshuis

14 september Kaarten Dorpshuis

14 september Open Monumentendag 2019 van 10.00 - 17.00 uur

15 september Open Monumentendag 2019 van 12.00 – 17.00 uur

21 september Inzameling Chemisch afval Kerkplantsoen

26 september Spanso 55+ Start van het seizoen met een gezellig samenzijn, met een hapje en een drankje in het Dorpshuis.

BELANGENVERENIGING SPANKEREN

De belangenvereniging Spankeren is opgericht op 29 april 1992 en stelt zich ten doel het algehele woon- en leefklimaat in stand te houden en waar mogelijk te verbeteren.

De activiteiten strekken zich uit tot vele terreinen, zoals ruimtelijke ordening, milieu en natuur, woningbehoefte, verkeersveiligheid, voorzieningenniveau, infrastructuur, enz.

Het lidmaatschap kost € 5,00 per jaar

Mocht u vragen hebben over welk onderwerp dan ook, aarzel niet om één van de bestuursleden te benaderen. Vier maal per jaar wordt een info bulletin uitgegeven waarin de leden op de hoogte worden gehouden van alle ontwikkelingen in en rond Spankeren.

Website: www.belangenverenigingspankeren.nl

Bestuursleden

Voorzitter :

Martijn den Duijn Overweg 29 06-18325674 martijndenduijn@hotmail.com

Secretaris :

Rebecca Heye Overweg 31 06-34018068 rebecca_hey@hotmail.com

Penningmeester:

Rob Lammerts Broekhuysenhof 1 841616 robenhan@hotmail.com

Overige bestuursleden

Jan Hulsing,	Overweg 39	421829	j.hulsing8@upcmail.nl
Ruben Ruyten,	Zutphensestraatweg 6a		rhparuyt@gmail.com
Martin van Gessel	Dorpsweg 12	843583	martin.van.gessel@gmail.com
Fred Milius	Dorpsweg 7	06-54910050	milius@wxs.nl
Martin Gerritsen	Overweg 37	06-34501891	martin.gerritsen@xs4all.nl

Redactie van dit bulletin:

Lika van Gessel	Dorpsweg 12	843583	lika.van.gessel@gmail.com
Pieter Hoeneveld	Kerkweg 2A	06-10948940	phoeneveld@icloud.com
Harold Smeltink	Loohof 13	416381	sigrid-harold@upcmail.nl

Weet u dat?

Aan de Prinses Margrietschool is aan de Dorpsweg-kant een AED bevestigd. Dit AED-apparaat (Automatische Externe Defibrillator) betreft een voorziening die bij hartfalen in noodgevallen binnen het dorp snel ingezet kan worden. Bij het inschakelen van het apparaat wordt u via een geluidsvoorziening geïnstrueerd hoe te handelen.